

تاثیر دو رقم سورگوم بر مورفولوژی روده کوچک و خصوصیات لاشه جوجه‌های گوشتی

محمود مسیبی^۱، میرداریوش شکوری^{۲*} و صدیف آزاد مرد دمیرچی^۳

۱- دانشجوی کارشناسی ارشد تغذیه دام دانشگاه محقق اردبیلی، ۲- استادیار دانشگاه محقق اردبیلی، ۳- استادیار دانشگاه

تبریز

* نویسنده مسئول: میرداریوش شکوری، دانشگاه محقق اردبیلی، دفتر معاونت دانشجویی، mdshakouri@uma.ac.ir

چکیده

مطالعه حاضر با هدف بررسی تاثیر دو رقم سورگوم بر مورفولوژی بخش ژرژنوم روده کوچک و خصوصیات لاشه در جوجه‌های گوشتی طراحی گردید. برای این منظور، از ۴۲۰ قطعه جوجه گوشتی یک روزه سویه راس ۳۰۸ استفاده شد که بصورت تصادفی به ۷ تیمار و ۳ تکرار (۲۰ قطعه در هر تکرار) اختصاص یافتند. تیمارهای آزمایشی عبارت بودند از: شاهد بر پایه ذرت و جایگزینی‌های ۳۳، ۶۶ و ۱۰۰ درصد دو رقم اسپید فید یا جاروئی سورگوم با ذرت. در سن ۴۲ روزگی، پس از کشتار برخی از اندام‌ها توزین و ثبت گردید و از ابتدای ژرژنوم برای بررسی ویژگی‌های مورفولوژیکی نمونه بافتی تهیه شد. نتایج حاصل نشان داد که هیچکدام از پارامترهای مورفولوژیکی مورد بررسی ژرژنوم تحت تاثیر جیره‌های آزمایشی قرار نگرفت. در بین اوزان نسبی اندام‌ها، فقط وزن نسبی سنگدان خالی در اثر سطوح ۶۶ و ۱۰۰ درصد جایگزینی ارقام سورگوم افزایش معنی‌داری نشان داد ($P < 0.05$). نتایج حاکی از این است که جایگزینی‌های مختلف دو رقم سورگوم با ذرت بدون هیچ تاثیری بر مورفولوژی مخاط ژرژنوم، فقط در سطوح جایگزینی بالا می‌توانند وزن نسبی سنگدان را افزایش دهند.

واژگان کلیدی: سورگوم، مورفولوژی ژرژنوم، خصوصیات لاشه، جوجه‌های گوشتی.

مقدمه

سورگوم زراعی گیاهی از خانواده غلات است که در ایران ذرت خوشه‌ای نیز نامیده می‌شود. سورگوم غله‌ای پر اهمیت در بین سایر غله‌ها است بطوری که در بین پنج غله اول جهان است (۹). نشان داده شده که استفاده از سورگوم در تغذیه جوجه‌های گوشتی می‌تواند به افزایش وزن نسبی پانکراس این پرندگان منجر شود (۱)، این امر به بالا بودن محتوی تانن این غله ربط داده می‌شود که می‌تواند مهار برخی از آنزیم‌های گوارشی مانند آلفا آمیلاز را موجب گردد (۲، ۴). نیامامبی (۲۰۰۷) در مطالعه خود با تغذیه سورگوم اختلافی را در بین اوزان اندام‌های مختلف با جوجه‌های تغذیه شده با ذرت مشاهده نکرد. در مطالعات صورت گرفته، همچنین عدم تاثیر معنی‌دار جیره‌های حاوی سورگوم در مقایسه جیره‌های حاوی ذرت بر پارامترهای مورفولوژیکی روده کوچک گزارش شده است (۷ و ۱۱). هدف از تحقیق حاضر بررسی تاثیر ارقام مختلف سورگوم روی مورفولوژی روده کوچک و خصوصیات لاشه جوجه‌های گوشتی است.

مواد و روش‌ها